

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. 2544. การใช้ถ้าลอยลิกไนต์แม่脑海ปรับสภาพดิน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: กองการพิมพ์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. 2544. คุณสมบัติของถ้าลอยลิกไนต์และการนำไปใช้ประโยชน์ในงานก่อสร้าง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: กองการพิมพ์ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรมวิชาการเกษตร, กองปัชปีวิทยา. 2536. เอกสารวิชาการ ความรู้ทั่วไปเรื่องดิน. จตุจักร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะกรรมการวิชาปัชปีวิทยา. 2536. คู่มือปฏิบัติการปัชปีวิทยาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

คณะกรรมการวิชาปัชปีวิทยา. 2544. ปัชปีวิทยาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัย จาตุรพิทักษ์กุล, สุรเชษฐ์ จึงเกชมนิโคชัย และวราภรณ์ คุณawanากิจ. 2542. คุณสมบัติพื้นฐานทางเคมีและทางกายภาพของถ้าลอย. วารสารพฟ. (ตุลาคม-ธันวาคม): 13-24.

ดุสิต นานะจุติ. 2535. ปัชปีวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: ภาควิชาปัชปีศาสตร์และอนุรักษศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ถนน คลอดเพ็ง. 2528. วิธีการของปัชปีฟลิกส์วิเคราะห์. เชียงใหม่: ศูนย์ส่งเสริมตำราและเอกสารวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทัศนีย์ อัตตะนันทน์. 2531. ดินที่ใช้ปลูกข้าว. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทิน เกตุรัตนบวร, ชัย จาตุรพิทักษ์กุล และเอกภพ อังศุวัฒนา. 2541. การใช้ถ้าล่านหินแยกขนาดจากแม่脑海ในงานคอนกรีตกำลังสูง. วารสารพฟ. (เมษายน-มิถุนายน): 36-45.

มนตรี นิธิกุล. 2542. ผลของขนาดอนุภาคถ้าลอยแม่脑海กับอุณหภูมิที่มีต่อการพัฒนากำลังอัดและความทนทานของคอนกรีต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เล็ก มงคลเจริญ และสุนันท์ คุณาวรณ์. 2535. สถานะทรัพยากรดินและที่ดินของประเทศไทย ในพิชิต พงษ์สกุล และบริดา พากเพียร (บรรณาธิการ), คู่มือการปรับปรุงดินและการใช้ปุ๋ย, หน้า 11-34. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์ผลชัย

- วราภรณ์ คุณภาพนากิจ. 2546. การพัฒนาการใช้ประโยชน์เดือยลิกไนต์ในประเทศไทย.
วารสารสมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (กุมภาพันธ์-มีนาคม)
 2(3): 52-58.
- วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. 2544. การใช้เดือยในงานคอนกรีต.
 พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร.
- สรสิทธิ์ วัชโรทยาน. 2511. เคมีและความอุดมสมบูรณ์ของดินนา. พระนคร:
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรคกุณ ทัศน์สองชั้น. 2526. เรื่องของข้าว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อวรากรณ ศิริรัตน์พิริยะ. 2546. ศักยภาพของเดือยลิกไนต์ในการแก้ปัญหาดินเปรี้ยว. วารสารวิจัย
สภาวะแวดล้อม 25(1) : 39-45.

ภาษาอังกฤษ

- Adachi, K. 1992. Effect of puddling on rice-Soil physics: softness of puddled soil and percolation. In V.V.N. Murty and K. Koga (eds.). Soil and Water Engineering for Paddy Field Management, pp. 220-231. Bangkok.
- Adriano, D.C., Page, A.L., Elseewi, A.A., Chang, A.C., and Strughan, I. 1980. Utilization and disposal of fly ash and other coal residues in terrestrial ecosystem: A review. Journal of Environmental Quality 9: 333-344.
- Aitken, R.L., Campbell, D.J., and Bell, L.C. 1984. Properties of Australian fly ashes relevant to their agronomic utilization. Aust. J. Soil Res. 22: 443-453.
- Campbell, D.J., Fox, W.E., Aitken, R.L., and Bell, L.C. 1983. Physical characteristics of sands amended with fly ash. Aust. J. Soil. Res. 21: 147-154.
- Capp, J.P. Power plant fly ash use in the eastern U. S. 1978. In F. W. Schaller and P. W. Sutton (eds.), Reclamation of Drastically Disturbed Lands, pp. 339-354. Madison.
- Carlson, C. L. and Adriano, D. C. 1993. Environmental impacts of coal combustion residues. Journal of Environmental Quality 22 (April-June 1993): 227-247.
- Chang, A.C., Lund, L.J., Page, A.L. and Warneke, J.E. 1977. Physical properties of fly ash-amended soils. Journal of Environmental Quality 6 (July-September 1977): 267-270.

- Davison, R.L., David, F.S.N. and John, R.W. 1974. Trace Element of Concentration on Particle Size. Environmental Science and Technology 8(13) : 1107-1113.
- Doran, J.W., and Martens, D.C. 1972. Molybdenum availability as influenced by application of fly ash to soil. J. Environ. Qual. 1: 186-189.
- El-mogazi, D., Lisk, D.J., and Weinstein, L.H. 1988. A review of physical, chemical and biological properties of fly ash and effects on agricultural ecosystems. The Science of the Total Environmental 74: 1-37.
- Elseewi, A.A., Bingham, F.T., and Page, A.L. 1978 Availability of sulfur in fly ash to plants. J. Environ. Qual. 7: 69-73.
- Fail, J.L. and Wochok, Z.S. 1977. Soybean Growth on Fly Ash Amended Strip Mine Spoils. Plant Soil 48 : 473.
- Fisher, G.L., et al. 1978. Physical and morphological studies of size-classified coal fly ash. Environ. Sci. Technol. 12(4): 447-451.
- Furr, A.K., Parkinson, T.F., Gutenmann, W.H., Pakkala, I.S., and Lisk, D.J. 1978. Elemental content of vegetables, grains, and forages field-grown on fly ash amended soil. J. Agric. Food Chem. 26: 357-359.
- Hillel, D. 1980. Fundamentals of Soil Physics. USA: Academic.
- Kawaguchi, K., and Kyuma, K. 1969. Lowland Rice Soil in Thailand. Kyoto: Dobosha.
- Kohno, E. 1992. Site conditions of paddy fields and characteristics of paddy soil. In V.V.N. Murty and K. Koga (eds.). Soil and Water Engineering for Paddy Field Management, pp. 286-294. Bangkok.
- Martens, D.C., Schnappinger,Jr., and Zelazny, L.W. 1970. The plant availability of potassium in fly ash. Soil Sci. Soc. Am. Proc. 34: 453-456.
- Mattigod, S.V., Rai, D., Eary, L.E., and Ainsworth, C.C. 1990. Geochemical factors controlling the mobilization of inorganic constituents from fossil fuel combustion residues: I. Review of the major elements. J. Environ. Qual. 19: 188-201.
- Millar, C.E., Turk, L.M., and Foth, H.D. 1965. Fundamental of Soil Science. 4th ed. Tokyo: Toppan.
- Petruzzelli, G., Lubrano, L., and Cervelli, S. 1987. Heavy metal uptake by wheat seedlings grown in fly ash-amended soils. Water Air Soil Pollut. 32: 389-395.
- Pichtel, J.R. 1990. Microbial respiration in fly ash/sewage sludge-amended soils. Environ. Pollut. 63: 225-237.

- Phung, H.T., Lund, L.J., and Page, A.L. 1978. Potential use of fly ash as a liming material. In D.C. Adriano and I.L. Brisbin (eds.). Environmental Chemistry and Cycling Processes, pp. 504-515. Virginia: Spring-field.
- Salokhe, V.M., and Shirin, A.K.M. 1992. Effect of Puddling on Soil Properties: a Review. In V.V.N. Murty and K. Koga (eds.). Soil and Water Engineering for Paddy Field Management, pp. 276-285. Bangkok.
- Salter, P. J., Webb, D. S. and Williams J. B. 1971. Effect of Pulvarized Fuel Ash on the Moisture Characteristics of Coarse-Textured Soils and on Crop Yields. The Journal of Agricultural Science 77 (August 1971): 53-60.
- Schure, M.R., Soltys, P.A., Natusch, D.F.S., and Mauney, T. 1985. Surface area and porosity of coal fly ash. Environ. Sci. Technol. 19: 82-86.
- Wallace and Wallace, G.A. 1986. Enhancement of the effect of coal fly ash by a polyacrylamide soil conditioner on growth of wheat. Soil Science 141: 387-389.
- Weeldreyer, P.D., and Fine, L.O. 1981. Phosphate in waters: II. Plant availability of lignite fly ash extracted forms in greenhouse trials. Water resour. Bull. 17: 1083-1085.

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคำนวณหาความพรุนของดิน

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

$$E = (1 - D_b/D_s) \times 100$$

โดยที่ E = ค่าความพรุน (เปอร์เซ็นต์)

D_b = ความหนาแน่นรวมของดิน (ก./ลบ.ซม.)

D_s = ความหนาแน่นอนุภาคดิน (ก./ลบ.ซม.)

การคำนวณปริมาณน้ำที่พืชใช้ประโยชน์ได้

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

$$PAW = FC - PWP$$

โดยที่ PAW = ปริมาณน้ำที่พืชใช้ประโยชน์ได้ (เปอร์เซ็นต์)

FC = ความชื้นภาคสนาน (เปอร์เซ็นต์)

PWP = จุดเหยี่ยวภาวน (เปอร์เซ็นต์)

ภาควิชานวัตกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความหนาแน่นอนุภาคดิน

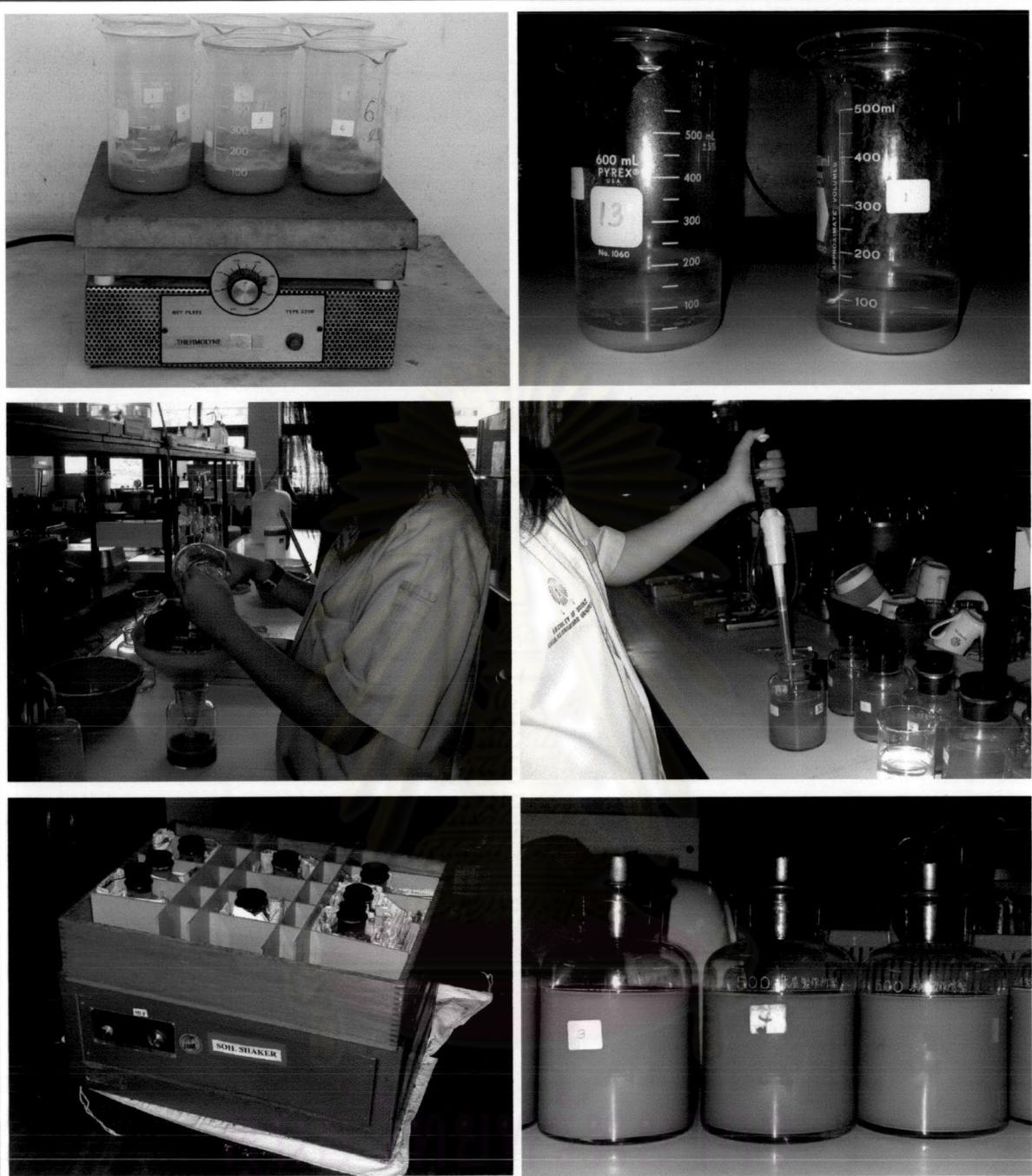
ตัวรับทดสอบ	Replication		
	1	2	3
ดินที่ระดับความลึก 0-15 ซม.			
1. ดินเดิม	2.04	2.30	2.02
2. ดินเดิม + ปุ๋ยเคมี	2.22	2.20	2.15
3. ดินเดิม + ปุ๋ยหมักพางข้าว	2.20	2.11	2.16
4. ดินเดิม + ปุ๋นมาრ์ล	2.17	2.06	2.08
5. ดินเดิม + เก้าลอยย (ทำเทือก)	2.05	1.97	1.97
6. ดินเดิม + เก้าลอยย (แตกกรอก)	2.03	2.01	1.97
7. ดินเดิม + เก้าลอยย (ออกรวง)	2.09	2.15	2.12
ดินที่ระดับความลึก 15-30 ซม.			
1. ดินเดิม	2.37	2.34	2.16
2. ดินเดิม + ปุ๋ยเคมี	2.26	2.27	2.10
3. ดินเดิม + ปุ๋ยหมักพางข้าว	2.24	2.16	2.20
4. ดินเดิม + ปุ๋นมาร์ล	2.26	2.15	2.10
5. ดินเดิม + เก้าลอยย (ทำเทือก)	2.13	2.06	2.06
6. ดินเดิม + เก้าลอยย (แตกกรอก)	1.91	2.10	2.15
7. ดินเดิม + เก้าลอยย (ออกรวง)	2.08	2.20	2.08

ตัวรับทดสอบ	Replication		
	1	2	3
1. ดินเดิม (ไม่เคยเติมเก้าลอยลิกไนต์)	1.94	2.04	1.90
2. ดินเดิม + เก้าลอยลิกไนต์ (ไม่แยกขนาด)	2.31	2.28	2.34
3. ดินเดิม + เก้าลอยลิกไนต์ (ขนาดโตกว่า 0.045 มม.)	2.28	2.30	2.26
4. ดินเดิม (เคยเติมเก้าลอยลิกไนต์ ปี พ.ศ. 2541)	1.98	1.95	2.01
5. ดินเดิม + เก้าลอยลิกไนต์ (ไม่แยกขนาด)	2.36	2.33	2.39
6. ดินเดิม + เก้าลอยลิกไนต์ (ขนาดโตกว่า 0.045 มม.)	2.32	2.28	2.36

ภาคผนวก ค

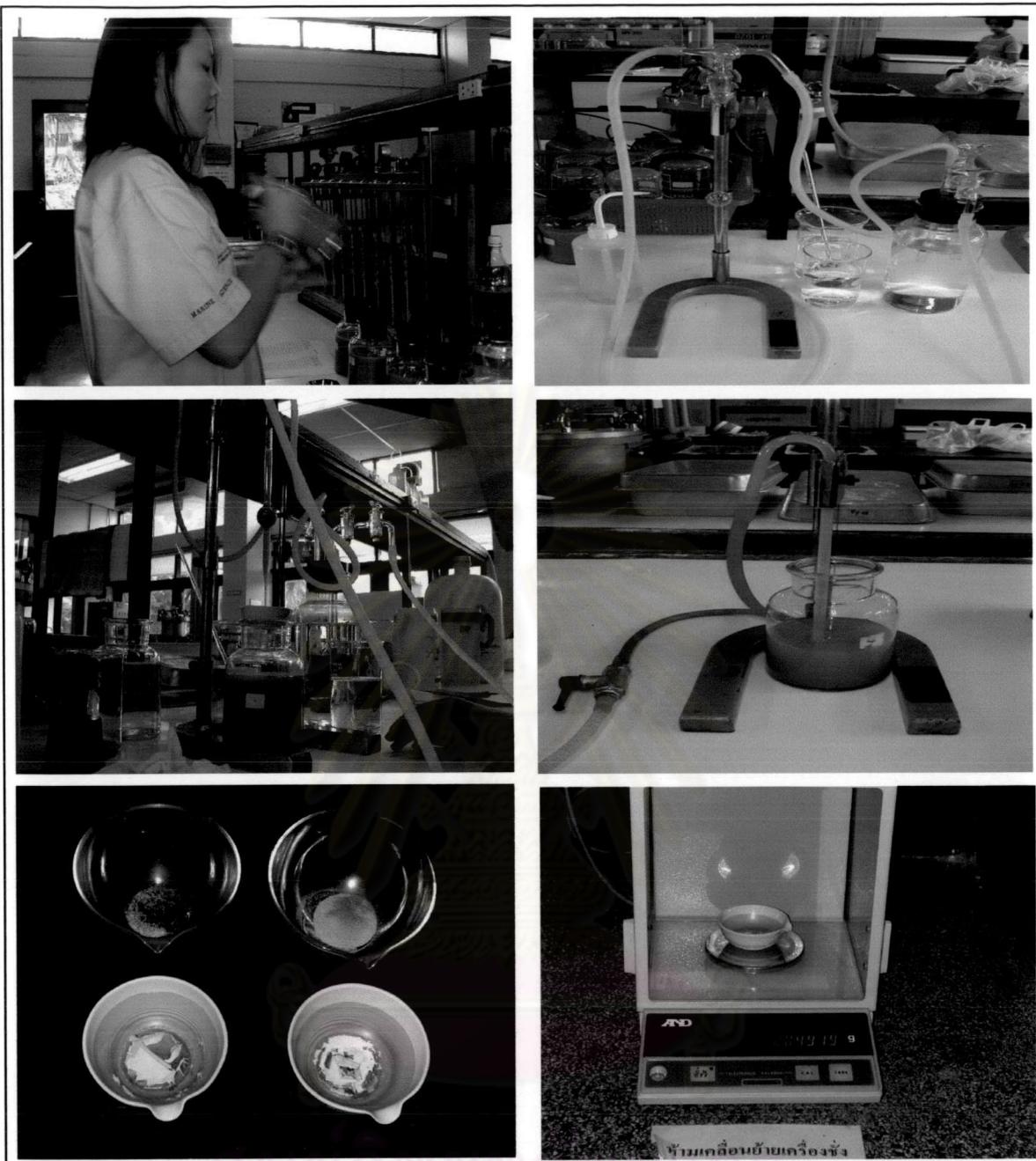
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเตรียมสารละลายน้ำเพื่อวิเคราะห์สัดส่วนอนุภาคดินด้วยวิธี Pipette

1	2
3	4
5	6

- ต้มดินด้วยไอน้ำในเรนเปอร์ออกไซด์ เพื่อย่อยสารเคมีที่ยังคงอยู่ในดิน
- หลังจากต้มเสร็จแล้วดินจะมีสีขาว จากนั้นทิ้งไว้ 1 คืน
- นำสารละลายน้ำใส่ในขวด โดยให้สารละลายน้ำผ่านตะแกรงขนาด 0.2 มม.
ไม่ใช่ตะขอที่จะได้ออนุภาคทรายหยาบค้างอยู่บนตะแกรง
- เติมโซเดียมอะโซเมตาฟอสเฟต เพื่อให้ออนุภาคดินกระจายตัว
- เขย่าสารละลายน้ำเป็นเวลา 2 ชม.
- สารละลายน้ำที่เขย่าเรียบร้อยแล้ว

การปั๊ปเพื่อหาอนุภาคทรายหยาบ ทรายแบ่ง และดินเหนียว

1	2
3	4
5	6

- 1 เยี่ยมสารละลายน้ำเพื่อให้ออนุภาคกระจายจากกัน
- 2 เครื่องปั๊ปเพื่อหาอนุภาคทรายแบ่ง และดินเหนียว
- 3 การปั๊ปสารละลายน้ำที่มีอนุภาคทรายแบ่ง และดินเหนียว
- 4 การปั๊ปเอาสารละลายน้ำส่วนที่เป็นอนุภาคทรายแบ่ง และดินเหนียวออก
เพื่อหาอนุภาคทรายละเอียด
- 5 อนุภาคทรายหยาบ ทรายละเอียด ทรายแบ่ง และดินเหนียว เมื่อบาño 105 °C
เป็นเวลา 1 คืนแล้ว
- 6 ชั่งน้ำหนักของอนุภาคต่างๆ ที่ทำการปั๊ปแยกออกจากสารละลายน้ำ และอบแล้ว

**การวิเคราะห์อัตราการไหลซึมน้ำ ความจุในการอุ่มน้ำ ความชื้นภาคสนาม
จุดเหี่ยวดาวร และปริมาณน้ำที่พิชใช้ประโยชน์ได้ของดินนา**

1	2
3	4
5	6

- 1-3 การอัดดินลงในระบบบอกสแตนเลสขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 ซม. สูง 5 ซม.
- 4 ทำให้ดินอิ่มตัวด้วยน้ำ
- 5 นำดินที่อิ่มตัวด้วยน้ำแล้วมาวิเคราะห์หาอัตราการไหลซึมน้ำด้วยเครื่อง Permeable Meter
- 6 เครื่อง Pressure Cooker Apparatus สำหรับการหาความจุในการอุ่มน้ำ ความชื้นภาคสนาม จุดเหี่ยวดาวร และปริมาณน้ำที่พิชใช้ประโยชน์ได้

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวดวงสรวง ศุภลักษจกร เกิดเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2522 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2543 เข้าศึกษาหลักสูตรสนับสนุนสาขาวิชาชีววิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2544

